

rigsministeren kan dog bestemme, at sådanne sager inden en vis frist skal overgå til landvæsensretter, der er nedsat i medfør af denne lov.

Stk. 2. Første udnævnelse af landvæsenskommissærer efter § 4, stk. 2, sker for sådanne tidsrum, at senere udnævnelser kommer til at følge perioder efter § 9, stk. 3, i lov om landvæsensretter.

Stk. 3. De sagkyndige, der er udpeget af

indenrigsministeren som teknisk sagkyndige i vandindvindingsager i medfør af § 2, stk. 5, i lov nr. 54 af 31. marts 1926, betragtes som udpeget efter nærværende lovs § 4, stk. 4, således at 6-årsperioden regnes fra nærværende lovs ikrafttræden, og således at forlængelser kan ske.

§ 73. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Den vigtigste lov om dansk vandforsyning er lov nr. 54 af 31. marts 1926 om vandforsyningsanlæg. Om loven, der byggede på en udvalgsbetænkning af 1922, henvises til Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A sp. 6087 f., landstingets forhandlinger sp. 646 f. og 735 f. og tillæg B sp. 2645 og til Rigsdagstidende 1925-26, tillæg A sp. 2837 f., landstingets forhandlinger sp. 17, 108, 1439 f. og 1467, folketingets forhandlinger sp. 6282 f., 6359 f. og 6448; tillæg B sp. 615 f. og tillæg C sp. 539 f. og 1781 f. Loven indførte koncessionssystemet i dansk vandforsyningsret; den bestemte i så henseende, at indvinding af vand — bortset fra grundejernes indvinding på egen grund til nærmere begrænset benyttelse — kun måtte ske med tilladelse fra en landvæsenskommission med mulighed for appel til en overlandvæsenskommission. Herudover gav loven landvæsenskommissionen (overlandvæsenskommissionen) hjemmel til at foretage ekspropriation til brug for lovens formål, og der gaves regler om erstatning til grundejere, der led skade ved den sænkning af grundvandstanden, som vandindvindingen medførte. Endelig bestemte loven, at visse forhold, der kunne medføre fare for forurening af grundvandet, krævede tilladelse fra eller kunne forbyde af en landvæsenskommission (overlandvæsenskommission).

Loven omfattede ikke samtlige forhold af betydning for vandforsyningen. Loven giver således ikke regler om forholdet mellem et vandværk og dets forbrugere; i så henseende gælder i vidt omfang stadig lov af 30. november 1857 angående staden Københavns og dens grunds forsyning med vand fra de nye vandværker; endvidere gælder stadig lov nr. 14 af 28. januar 1876 angående tilvejebringelse af vedtægter for benyttelsen af vand fra kommunale vandværker; denne lov gav mulighed for at udvide visse af reglerne i loven af 1857 til at gælde for

kommunale vandværker i købstæder og handelspladser, når det bestemtes i vedtægter stadfæstet af indenrigsministeren. Herudover gælder stadig §§ 2-6 i lov af 30. november 1857 om beskyttelsen af de til Københavns vandvæsen hørende værker, anlæg og beholdere, hvorved Københavns daværende vandforsyningsanlæg, der byggede på overfladevand, fik beskyttelse mod forurenende afløb til overfladevandet. Ved lov nr. 60 af 24. april 1896 om beskyttelse af vandforsyningsanlæg §§ 1-3, der også stadig gælder, ændredes reglerne noget, og regeringen bemyndigedes til at gøre reglerne anvendelige også på vandforsyningsanlæg i kommunerne uden for København.

Også efter 1926 er vandforsyningsloven af 1926 blevet suppleret med yderligere bestemmelser. Af særlig betydning har det været, at sundhedsvedtægterne, der udfærdiges med indenrigsministeriets stadfæstelse i medfør af lov af 12. januar 1858 om tilvejebringelsen af sundhedsvedtægter og lov af 28. marts 1868 om forandringer i denne lov, og som i forvejen indeholdt regler om indretning af brønde, siden midten af 1920'erne i vidt omfang har indeholdt regler til beskyttelse af grundvandet mod forurenende nedsivning. Medens vandforsyningsloven af 1926 § 11, stk. 2, der var en af lovens hovedbestemmelser med hensyn til forureningsbeskyttelse, pålagde grundejeren pligt til at søge tilladelse hos en landvæsenskommission (overlandvæsenskommission) til nedsivningsanlæg, der kunne medføre fare for forurening af grundvandet i områder, hvor grundvandet benyttedes til vandforsyningsanlæg — hvorved det til en vis grad overlodes til grundejeren, om tilladelse skulle søges eller ej — bestemte sundhedsvedtægterne, at der altid skulle søges tilladelse fra sundhedskommissionen til sivebrønde. Reglerne i sundhedsvedtægterne har haft væsentlig betydning under den udvikling, der har været med hensyn til afledning af spildevand